

Hannu Romppainen
KIEHIMÄSTÄ PALTAMOKSI
Paltamon uuden kirkonkylän historia

Hinta: 40 € + toimituskulut postiennakolla
Sivuja: 632
Koko: 17,6 x 25 cm
Kannet: Pehmeät kannet
Julkistaminen: Joulukuussa 2019
Painopaikka: Pohjolan Palvelut Oy, Rovaniemi
ISBN 978-952-67629-3-7

Oulujärven pohjoisrannalla sijaitseva Kiehimänsuu oli alun perin vain kylä muiden Paltamon kylien joukossa. Kainuun mereksikin kutsuttu Oulujärvi yhdisti, mutta samalla myös erotti pitäjän eri osia toisistaan. Paltamon emäpitäjä hajosi vuosisatojen kuluessa useampaan osaan. Koko Kainuun sivistyksen kehtona ja Paltamon pitäjän keskuksena vuosisatojen ajan toiminut Paltaniemi menetti johtoasemansa 1900-luvulle tultaessa.

Kiehimästä Paltamoksi on Kiehimänsuun kylähistoria, joka täydentää ja syventää aiemmin julkaistujen Paltamon seurakunnan historian ja Paltamon pitäjähistorian tietoja. Kirjan alkuosassa esitellään Kiehimänsuun kylän asutushistoriaa 1500-luvulta 1900-luvun alkuun saakka. Sen jälkeen tarkastellaan Kiehimänsuun kehitystä maakirjakylästä Paltamon uudeksi keskustajamaksi. Pääpaino on ajanjaksossa, joka ulottuu 1880-luvulta Paltaniemen eroon Paltamosta eli vuoteen 1954 saakka. Tärkeä teema teoksessa on muun muassa Kiehimänsuun tervakauppa. Teoksessa selvitetään, miksi ja miten nimenomaan Kiehimänsuusta tehtiin Paltamon uusi kirkonkylä ja kuntakeskus.

Tammikuussa 2020 tulee kuluneeksi 100 vuotta siitä, kun oululaiset J. W. Snellman G:son ja Bröder Åström Ab myivät Paltamon kunnalle Joenniemen 500 hehtaarin tilan Kiehimänsuusta. Tilakauppa mahdollisti Paltamon kunnan ja seurakunnan toimintojen siirtämisen Paltaniemeltä Kiehimään. Tämä vuosikymmeniä kestänyt muutto johti monenlaisiin riitoihin, valituksiin ja jopa henkilökohtaisiin kaunoihin. Kiehimän kovaaäänisin puolestapuhuja oli kansankirjailija Heikki Meriläinen. Kiehimä muuttui virallisesti Paltamoksi keväällä 1942.

Kirjassa on käytetty mittavaa lähdeaineistoa, joista tärkeimmät ovat Paltamon kunnan ja Paltamon seurakunnan arkistot sekä Kansallisarkiston Oulun toimipaikan arkisto.

Tiedustelut ja tilaukset: www.opuspaja.net

© 2019 Opuspaja. Kaikki oikeudet pidätetään